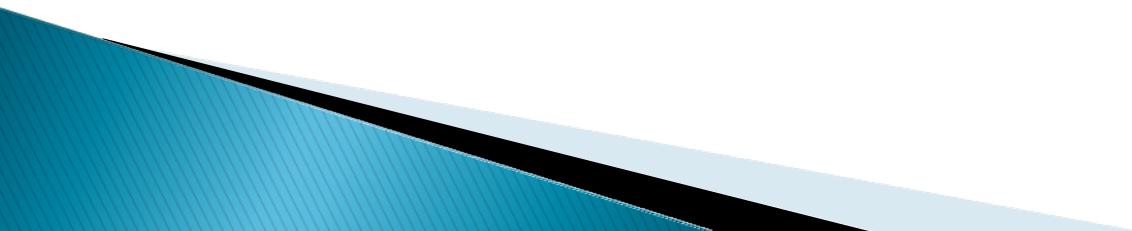

VRSTE
KOREOGRAFIJE

ULOGA
KOREOGRAFA

VRSTE KOREOGRAFIJA (KOREOGRAFSKE STRUKTURE)

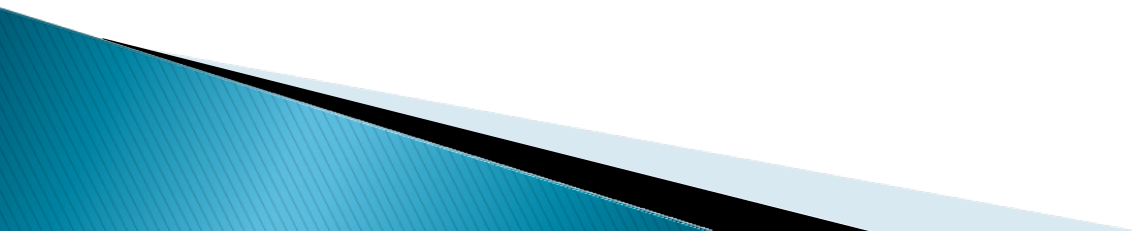
Koreografske strukture su zajedničke sa muzičkim strukturama. Neke od tih struktura , muzika je tokom vekova preuzela od plesa, dok je druge oblike ples preuzeo od muzike. Osnovne koreografske strukture zapadne muzičke tradicije su uglavnom preuzete iz folklora.

Binarna ili A–B kompoziciona forma

- ▶ Sastoji se od dva dela i najjednostavnija je.
- ▶ Delovi A i B su vremenski, dinamički ili prostorni kontrast.

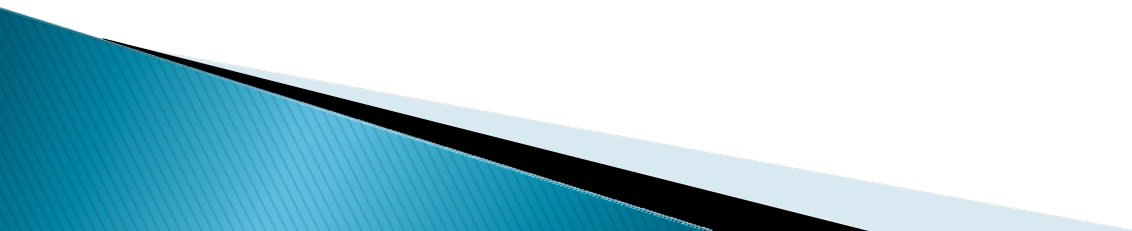
Trinarni ili A–B–A oblik

- ▶ Sastoji se od dva različita motiva: A i B, od kojih se prvi, A–motiv na kraju opet ponavlja.
 - ▶ A–B–A forma je vrlo plesna i zato i omiljena.
 - ▶ A–motiv može zastupati solista a B–motiv se može poveriti grupi.
-

Rondo oblik

- ▶ Sastav je: A–B–A–C–A–D–A–E itd.
 - ▶ Ovaj oblik pruža više raznolikosti. Motiv A je konstanta koja se svaki put ponavlja.
 - ▶ B, C, D, i svi sledeći se međusobno razlikuju i nazivaju se epizode.
 - ▶ Rondo oblik dopušta unošenje mnogo različitih tema i pokreta apstraktne i konkretne prirode.
-

Kanon oblik

- ▶ U muzici je to posebna vrsta višeglasja gde jedan glas sledi drugi sa zakašnjenjem od jednog ili više taktova i taktnih delova.
 - ▶ U pokretu kanon predstavlja višeglasje u istom smislu. U plesu se kanon sastoji od plesne teme koju izvode dve grupe plesača u nizu, jedna iza druge.
 - ▶ Oblici pokreta i prostornih puteva su identični za sve deonice.
-

Rapsodični oblik

- ▶ I u plesu i u muzici to je forma koja se ne vezuje ni za jednu konvencionalnu strukturu. Vrlo često je povezan sa narodnim načinom života i odiše temperamentom i emocijama.
 - ▶ Brojni su primeri u muzici za rapsodične kompozicije: Mađarska rapsodija (Franc List), Rapsodija u plavom (Džordž Geršvin) i dr.
 - ▶ Imaju narativni sadržaj i donose neku priču ili događaj.
-

KOREOGRAF

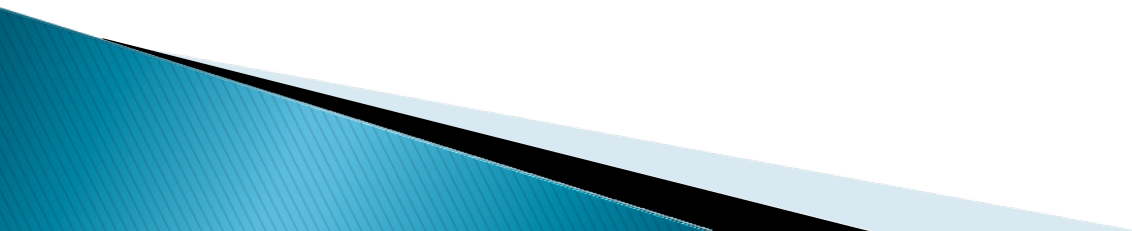
- ▶ Koreograf je muzičko–scenski umetnik koji se u pozorištu bavi kreiranjem igračkih aranžmana (koraka, pokreta, figura i slično) za pozorišnu predstavu (baletski, dramsku, opersku).
 - ▶ Najsloženije su postavke celovečernih baletskih predstava.
- ▶ Najčešće se baletski igrači sa bogatim igračkim iskustvom i posebnim talentom za ovu vrstu kreativnog rada, pred kraj svoje aktivne igračke karijere opredeljuju za koreografski posao.

KOREOGRAF

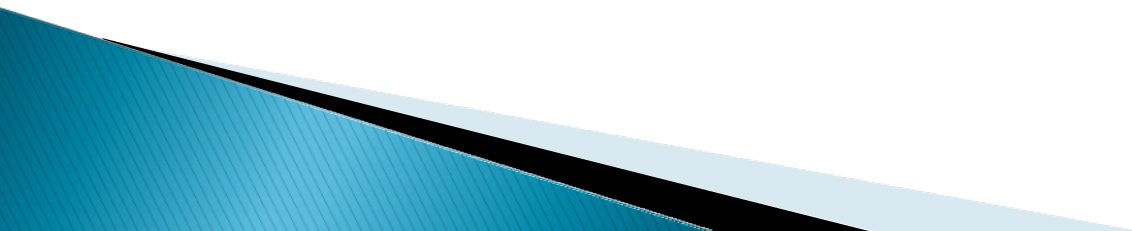
- ▶ Koreograf stvara i kreira originalne plesove ili daje novi izraz tradicionalnim plesovima. Kroz kreirane plesove koreograf, nastoji pažljivo prikazati neku misao, raspoloženje, temu ili priču.
 - ▶ Razlikujemo baletske koreografe, koreografe savremenog plesa i koreografe folklornih predstava.

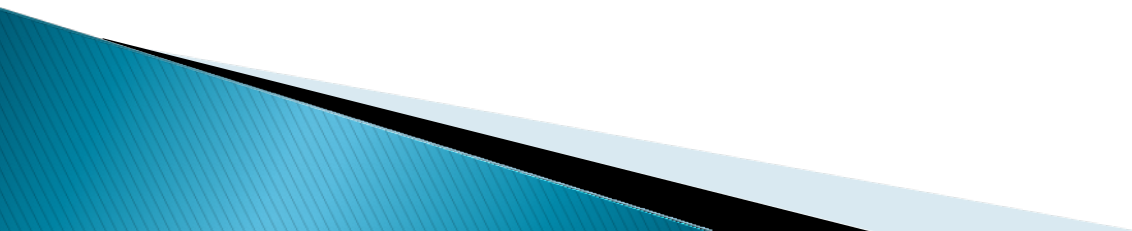
KOREOGRAF

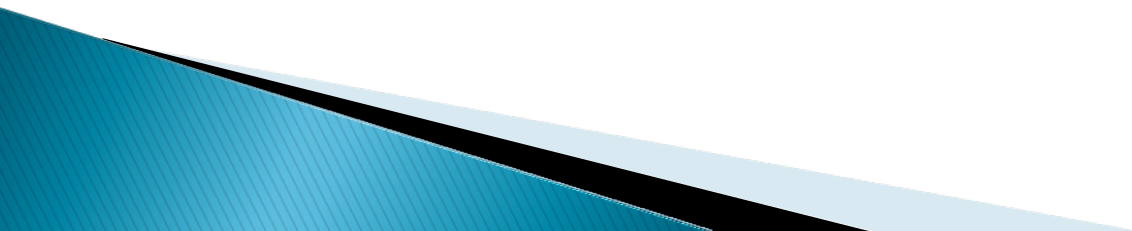
- ▶ Da biste postali koreograf, uz stečeno zvanje plesača morate imati bogato scensko iskustvo i steći dodatno pedagoško – psihološko obrazovanje.
- ▶ Da biste postali koreograf u nekom plesnom klubu ili studiju, ne morate imati formalno obrazovanje, ali je potrebno dugogodišnje aktivno bavljenje plesom i neprestano unapređivanje stručnih znanja kroz različite seminare i edukacije. Mnogi plesači nastavljaju svoje obrazovanje za koreografa na inostranim fakultetima i akademijama.

- ▶ Koreografi osmišljavaju koreografiju, biraju muziku za plesnu predstavu i kostime za plesače, organizuju plesne probe, određuju imidž plesne predstave, osmišljavaju način razglasa i učestvuju u oblikovanju rasvete. Koreografi mogu sami osmisliti scenario za plesnu predstavu ili kao scenario upotrebiti neko književno delo, pesmu ili dramu.
 - ▶ Moguće je kreirati i plesnu predstavu bez konkretnog sadržaja. Nakon odabira postojećeg ili smišljanja vlastitog scenarija, koreograf kreira pokrete kojima će izraziti radnju i poruku scenarija.
-

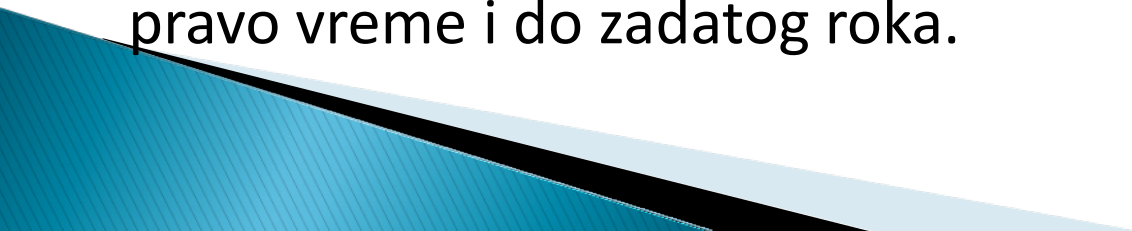
- ▶ Nakon što je koreograf kreirao plesne pokrete i odabrao plesače, organizuje probe s njima u plesnoj dvorani. Tokom probi koreograf prenosi uputstva plesačima i uči ih pojedinim pokretima koje je osmislio.
 - ▶ Plesače prvo uči pojedinim sekvencama pokreta, a onda uvežbava s njima spajanje sekvenci u plesnu celinu.
 - ▶ Nakon što plesači nauče sve pokrete, koreografi osmišljavaju koreografske prelaze i dramaturške delove predstave.
 - ▶ Zatim se koreografija nadopunjava i uvežbava u celini. Sledeći korak je smeštanje plesača na scenu, kako bi se adaptirali na novi prostor.
 - ▶ Koreograf im pritom pomaže da uvežbaju koreografiju.
-

- ▶ Moguć je odabir postojeće muzike, ali koreograf može dogovoriti sa kompozitorom da mu napiše originalnu muziku.
 - ▶ Saraduje s kostimografom u osmišljavanju kostima za plesače. Sa scenografom dogovara izgled scene, a s majstorom rasvete učestvuje u oblikovanju rasvete.
 - ▶ Koreograf može koristiti već postojeću plesnu postavku nekog pozorišta ili plesnog studija ili može organizovati audiciju i odabrati plesače.
-

- ▶ Nakon što su se plesači adaptirali na scenu, koreograf organizuje tehničke probe kada proverava rasvetu, scenografiju i ozvučenje, te dogovara izmene ako je potrebno.
 - ▶ Slede generalne plesne probe na kojima se pleše u kostimima. Na generalnim probama koreograf proverava celokupni umetnički utisak koreografije.
 - ▶ Ovime završava posao koreografa i sledi javno održavanje predstave.
-

- ▶ Postoje određene razlike između baletskih i folklornih koreografa s jedne strane i koreografa savremenog plesa.
 - ▶ Baletski koreograf i koreograf folklora koriste se strogo određenim pokretima i kombinuju ih na nov način.
 - ▶ Koreograf savremenog plesa smišlja originalne pokreta koji nisu ograničeni u ideji.
 - ▶ Zato koreograf savremenog plesa ima veću slobodu i mogućnost kreativnosti u radu.
-

ZNANJA, VEŠTINE I POŽELJNE OSOBINE

- ▶ Da biste bili uspešan koreograf, morate poznavati različite plesne tehnike, muzičke oblike i stilove, pozorišnu dramaturgiju, i imati osnovno znanje o pozorišnoj rasvjeti.
 - ▶ Morate poznavati anatomiju ljudskog tela, da biste znali koji plesni pokreti mogu da se izvode. Poželjno je da ste u dobroj fizičkoj kondiciji, jer plesačima morate detaljno i pravilno pokazati korake odnosno kombinacije pokreta.
 - ▶ Važno je da ste kreativni. Koreograf radi s ljudima, zato morate uživati u radu s ljudima kao i biti sposobni prihvatiti tuđe predloge za izmenu ili poboljšanje delova koreografije.
 - ▶ Potrebno je da imate dobre organizacione sposobnosti, jer koreograf organizuje rad plesača, kostimografa, scenografa, majstora rasvete i brine se da sve aktivnosti budu obavljene u pravo vreme i do zadatog roka.
-

USLOVI RADA

- ▶ Koreografi rade u plesnim dvoranama, pozorištima, na koncertnim pozornicama, otvorenim pozornicama i u prirodi.
- ▶ Ponekad koreografi putuju na festivale različitih odredišta.
- ▶ Radno vreme nije ograničeno, već se određuje po potrebi, u zavisnosti od koreografa i zadatog roka.
- ▶ Obično se tokom zadnjih vežbi i generalnih proba radi i puno duže od uobičajenog radnog vremena.
 - ▶ Postoji velika doza slobode u radu, jer rad mora biti kreativan. Posao je fizički naporan.
- ▶ Kontraindikacije za zanimanje koreografa su: oštećenje funkcije vida, oštećenje sluha, razlikovanje visine i boje tonova, kao i problemi sa glasom i govorom.

Mnogi moderni plesači biraju teme za koreografije kao što je izgubljena ljubav ili lični neuspeh.

Plesači će izabrati muziku koja se odnosi na priču koju žele da ispričaju, ili izabrati da uopšte ne koriste muziku, a zatim izabrati kostim koji će odražavati izabrane emocije.